

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angeljček“

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. maja 1900.

Leto XXX.

Tri cvetlice.

Nekdaj, nekdaš naš zemski svet
Pogrešal je še rožni cvet,
Še lilija blestela ni,
Vijolica duhtela ni.

Pa angelj božji je enkrat
Prišel na zemljo se igrat:
Kot vetrec vzplul krilatec je,
Otrok saj pridnih bratec je.

In z njimi angeljček vesel
Na trati igro je začel;
Cvetlice je otrokom bral,
Za vence pestre jih dajal.

Oko mu tožno sévalo,
Ker malo le odévalo
Cvetlic takrat je še zemljó:
Najlepših treh še ni biló.

Poljubil pa grmiček je:
In rožni, glej, vrtiček je;
Kjer prej le ostri trn je bil,
Zdaj rožni cvet je svet krasil.

Travó roke prijele so,
Pa lilije vzcvetele so.
Kako belé, kako blesté,
Prav kakor angeljske roké!

In mah zrè angeljsko okó,
Takoj vijolice vzcvetó.
Otrokom cvetke te v spomin
Dá sel prelepi iz višin:

Naj vedno se jih veselé,
A slušajo, kar jih učé,
Da sveto vero branijo,
Ljubezen domu hranijo!

In vsako leto na spomlad
Spet pride angelj sredi trat,
Pogledat, če mladina ni
Še zabila teh besedij.

Angelar Zdenčan.

Hudobija in ljubezen.

Povest, spisal *Dragotin*.

(Konec.)

S povestjo svojo sem kmalu pri kraju, dejal je bolnik po kratkem premolku. „Rana se mi je sčasoma zacelila, a pustila mi je žalosten spomin, usahnila mi je desna noga. Čas v ječi mi je silno počas pohajal; vsako leto se mi je zdela cela večnost. Večkrat sem premišljal svoje preteklo življenje, a take misli mi niso vzbujale kesanja, ampak le jezo in nevoljo. Preveč je že zakrknilo moje srce. Preklinjal sem lenobo mladih let, preklinjal nesrečno pijačo, preklinjal hudobne tovariše, sebe in ves svet. Nekega dne pa me začne bosti v prsih in kmalu potem nevarno zbolim. Pošljejo mi duhovnika, a sprva se le malo zmenim za njegovo prigovarjanje. Ko pa bolezen le huje pritiska, polastijo se me resne misli, češ, kaj bo, če bo treba iti. Vedno močnejše se mi oglašča vest, začnem se kesati svojih zmot in hudobij in prav skesano se spovem. Je že tako: kadar trka smrt na vrata, je tudi največjemu malopridnežu malo tesno pri srcu. No, pa bolezen se mi je obrnila na bolje in polagoma se mi je vračalo zdravje. Pričel pa sem vse drugačno življenje; molil sem zopet in udano trpel zaslužen kazni.

Par let po moji izpreobrnitvi pa mi naznanijo nepričakovano veselo vest, da sem prost. O priliki neke slavnosti je cesar pomilostil več jetnikov, in ker sem se jaz zadnji čas tako vzgledno vedel, predlagali so tudi mene za oprostitev. Kako globoko sem se oddahnil, ko sem po dolgem času prvič stopil iz zaduhle temnice. Ob enem sem pa tudi prav bridko občutil, da nimam jedne noge. V ječi se te velike izgube nisem toliko zavedal, ker se itak nisem mogel veliko premikati. Ker nisem imel nikakega premoženja poslali so me semkaj in naročili občini, da me mora preživiti.

Kako je bilo tukaj z menoj, to večinoma že veš. Nekaj časa sem še izpolnjeval sklepe, ki sem jih bil napravil v ječi, a le prehitro so splavali po vodi. Udal sem se zopet pijači. Če sem le dobil kje kak krajcar, takoj sem ga zapil. Kmalu sem bil zopet popolnoma v starem tiru. Čez kakega pol leta pa dobim pismo od brata. Poslal mi je nekaj denarja ter mi pisal, da je zvedel, v kakem stanju se nahajam; povabil me je, naj pridem k njemu v glavno mesto, kjer me bode z vsem potrebnim preskrboval, da se mi ne bode treba potikati pri tujih ljudeh. Ganila me je skrb in ljubezen bratova. Kako je zvedel zame, tega ne vem; jaz se še zmenil nisem za njega in niti vedel nisem, če še živi, a on je tako skrbel zame. Preseliti se pa k njemu, me ni bilo volja, preveč sem se sramoval pred njim. A on me je povabil drugič in tretjič, rekoč: da le naj nimam nikakih pomislekov; on, da mi vse rad odpusti. In šel sem.

Brat je stanoval v mestu v lepi lastni hiši. Varčen in priden je bil, dobil je dobro in bogato ženo ter postal prav premožen trgovec. Dobro se mi je godilo v njegovi družini, brat mi je stregel, kar je mogel. Tudi denarja mi je dajal, kolikor sem ga zahteval. A jaz sem zlorabil njegovo dobroto.

Komaj sem se dobro udomačil v svojem novem stanovanju, že sem se zopet do cela pogreznil v grdo strast pijančevanja. Popival sem cele dneve in noči. Brat me je za božjo voljo prosil, naj bom pameten, rotill me, naj mu vendar ne delam sramote, in mi slednjič tudi lahno pretil, da me ne bode več podpiral, če se ne poboljšam. Pa vse skupaj ni pomagalo nič. Ker sem bil pa že sit njegovega vednega svarjenja in pridigovanja, pobral sem nekega dne svoje stvari ter jo natihoma popihal iz mesta, a v zahvalo sem mu pobral nekaj dragocenosti. Z denarjem, ki sem ga zanje dobil, se je shajalo nekaj časa, a dolgo ni šlo. Kaj sem hotel? Začel sem prosjačiti. Ker sem se sklicaval na bolno nogo, so mi ljudje radi dajali, a kar sem nabral, vse sem pognal po grlu. Tako neredno življenje je seveda močno škodovalo mojemu zdravju in v nekem mestu sem res obležal na cesti. Prenesli so me v bolnišnico, ko pa sem nekoliko okreval, poslali so me zopet domov, občini v oskrbo.

Malo pred poludnem sem dospel semkaj ter se zglosil pri županu. Ta mi je rekel, da bom v naši vasi začel gostovati; naj se le oglasim pri prvi številki, je že vse naročeno. Ob enem mi je pa dejal, da je pred kratkim prejel od mojega brata nekaj denarja z naročilom, naj ga izroči meni, ker misli, da sem najbrž šel od njega zopet domov. Ker se me je župan v kratkem nadejal, je denar pridržal in mi ga sedaj izročil, češ, naj si po malem privoščim nekoliko priboljška. No, jaz sem potrebo za tak poboljšek takoj čutil v grlu in sem hotel porabiti ugodno priliko; šel sem torej v najbližnjo vaško gostilno, in ondi pil in pil, tako dolgo, da sem zapravil ves denar. Močno vinjen sem se lomil semkaj proti vasi. A kar nič mi ni šla cesta izpod nog. V glavi se mi je vrtelo, večkrat sem padel in vselej je precej časa trajalo, predno sem se spravil po koncu. Že se je začel delati mrak, a jaz sem prilezel komaj na pol pota. „To ne bo nič“, mislil sem si, ko sem se zopet zvrnil po tleh; „tako ne pridem z lepa do vasi. Boljše je, da počakam kakega voza, ali pa kar tukaj zaspim.“ In res se mi ni ljubilo več vstati. Obležal sem, kakor sem padel. Mraza vsled pijanosti nisem nič čutil in kmalu me je premagal spanec; no, zaspal bi bil za vedno, da me ni Lužar našel. Kaj se je potem z menoj godilo, to vedo drugi bolje kakor jaz in je gotovo tudi tebi znano. S svojo povestjo sem torej pri koncu, življenje moje sedaj lahko presodiš sam. Zapravil sem mladost in ž njo zapravil celo življenje. Zapil sem svoje talente, zapil svojo vest in poštenje. O Bog, kam sem zabredel!“

Petrač je umolknil. S težavo je potegnil oslabele, koščene roke izpod odeje, pokrill si ž njimi obraz ter ihtel, kakor otrok. Iz medlega očesa mu je pritekla debela solza po velem, razoranem licu ter kanila izpod dlani na odejo; in za njo druga in tretja. Bile so to solze bridkega, iskrenega kesanja, solze za izgubljeno mladostjo, za uničenim življenjem.

„To mi je sedaj najhuje“, dejal je čez nekaj časa Petrač, „da sem tako grdo in nehvaležno ravnal s svojim bratom. Kako rad bi ga prosil odpuščanja, ko bi bil tukaj!“

„Pa mu piši!“ reče mu Matevž.

„Prav rad bi, pa mu nočem napravljati nove žalosti in skrbi, ker vem, da bi mu hudo delo, ko bi zvedel, kako se mi godi in bi mi hotel takoj kaj pomagati. Tega pa nikakor ne maram; ob veliko sem ga že pripravil, zadosti je že pretrpel zaradi mene.“

Matevž je sicer še malo prigovarjal, a ker je videl, da ne bi izdalo nič, ga je pustil. Bil je pa že tudi čas iti domov k večerji, zato sva se s stricem poslovila ter odšla.

VI. Konec.

„Pa ti napasi zjutraj živino!“ naročal je drugo jutro Matevž dekli, počasi obuvajoč boljše, praznične čevlje. „Jaz imam neko opravilo pri županu, pa bom sproti stopil še k maši, da ne bom samo zaradi onega hodil od doma. Ko bom opravil, kar imam, se bom že požuril domov, da ne bo delo zaostajalo. Pa še ti pojdi z menoj, če hočeš“, dejal je potem proti meni. „Res se v šolo ne mudi še, pa ti ne bode nič škodovalo, če greš tudi ti k maši v cerkev.“

Jaz sem bil tega povabila vesel in prav rad sem ga ubogal. Na potu je pogovor kmalu nanesel na Petrača.

„Stric“, dejal sem mu, „jaz sem se ga sinoči kar bal, ko je pripovedoval, da je bil pri roparjih. Čudno se mi zdi, da se je sedaj tako popolnoma predruščil.“

„Ej, nadloga in bolezen marsikoga spametuje in poboljša in Petrača je tudi. Saj srce je imel od nekdanj dobro, samo pijača in slaba tovarišija ga je tako izpridila. Kako vse drugačen pa je njegov brat, ker je bil pameten in priden v mladosti.“

„Pa res, dober gospod mora biti ta njegov brat, ki tako skrbi zanj.“

„Dober, dober; ravno zato pa grem danes k županu, da mu bo naznanil v mesto, kako je z bratom Petrom. Vem, da bi mu bilo hudo, ko bi šele potem zvedel o njem, ko bi bil že mrtev. Petrač ne bi rad videl, da bi zopet kaj plačeval zanj; zato mu bom pa sporočil, da je brat z vsem preskrbljen in ne potrebuje podpore. Če pa vsejedno kaj pošlje, naj bodo pa Lužarjevi imeli za trud, ki ga imajo z bolnikom.“

Ravno prav sva prišla v cerkev. Po maši pa je Matevž stopil k županu ter ga prosil, naj piše Petračevemu bratu, ker nihče drug ne vé naslova. Župan je rad ustregel dobremu Matevžu. Sporočil je torej v mesto bratu Petračevemu, da je le-ta v domači vasi obolel, da se je pa popolnoma poboljšal ter ga prosi odpuščanja. Bolnik sam o tem ni zvedel ničesar.

Večkrat sva potem z Matevžem še vasovala pri sosedovih. Bolniku se je vidno slabšalo; neizrečno je trpel. Po vseh udih, ki so mu bili prej za nekaj časa popolnoma otrpneli, začelo ga je hudo zvijati in trgati; na ledju, kjer ga je bila ranila krogla, je znova čutil skeleče bolečine. Poleg tega pa je pritisnila še pljučnica, ter ga v malo dneh privedla kraj groba.

„Vem, da ne bom več dolgo“, rekel mi je, ko sem bil zadnjič pri njem; „čutim, da se mi bliža konec. Spomni se me včasih, povest moja bodi ti v svarilo, pa moli kdaj zame!“

In res ni bil dolgo. Žalostno je zapel drugo jutro zvon pri bližnji podružnici, kjer je bilo pokopališče, naznanjajoč, da se je zopet jedna duša preselila v večnost; po vasi pa se je hitro raznesla vest, da je pri Lužarjevih po noči umrl Petrač. Prav tesno mi je bilo pri srcu, ko sem zvedel, da je preminol. Spokorjeni mož se mi je bil v kratkem prav primilil.

„Pojdiva kropit!“ silil sem mater, želeč še jedenkrat videti ga.

„Čakaj, da malo pospravim po hiši, potem pa pojdeva.“

In šla sva. Pri Lužarjevih se je bilo nabralo že precejšnje število kropilcev. Nekateri so molili, drugi so se pa tiho pogovarjali. Mala okna so bila zaslonjena, tako, da se je polmrak širil po nizki sobi. Na visokem, preprostem odru je ležal mrlič; mala svetilnica ob glavi mu je trepetajoč osvetljevala blede, upadlo lice. Pokropila sva ga ter malo pomolila. Kmalu za nama je prišel tudi Matevž. Žalostno je pristopil k odru, na katerem je nevzdravno spal njegov nesrečni prijatelj, pokropil je mrliča, potem se pa tiho spustil na kolena. V očesu se mu je zasvetila solza, a ustnice so se gibale v tihi molitvi. Bil je dobra duša ta Matevž.

Mej tem so se ženske v kotu pri peči polglasno pogovarjale.

„I, kaj meniš“, dejala je postarna ženica svoji sosed, „vsejedno je malo žalostno tako umreti, kakor je le-ta pri popolnoma tujih ljudeh; nobenega svojih ni imel pri sebi.“

„Žalostno je, žalostno“, kimala je ona, „Bog nas varuj kaj takega!“

„Pa je vendar lepo umrl“, menila je tretja. „Jaz sem se bala, da se ne bo več prebudil takrat, ko so ga našli zmrznjenega na cesti; no, pa že Bog tako obrne, da je prav.“

„Ej, čudna so pota božja“, povzela je zopet prva. „Glejte si no, kdo bi bil mislil, da bo ranjki v svoji rojstni hiši umrl. Zgodaj je zapustil svoj dom, Bog vé, kod se je potikal po svetu, a nazadnje je pa prišel še umret domov. Veliko se je pokoril na svetu, Bog mu daj dobro!“

Tako in jednako so se pogovarjale zgovorne sosede o Petraču, nekatere so ga sodile strožje, druge milejše. Jaz pa sem nemo gledal mirno ležečega na odru, pa mislil na povest njegovega življenja, ki je tako resno in svarilno pričalo žalostne posledice zapravljenosti mladosti.

* * *

Druzega dne se je pomikal mal spreved po potu od Lužarjevih na pokopališče. Bil je to pust zimski dan. Izpod oblačnega neba je polagoma naletaval sneg in ostra sapica je neprijetno brila okrog ušes razoglavih pogrebcev. Tiho je spremljala mala množica vaščanov Petrača k zadnjemu počitku. Slišalo se je le škripanje zmrzlega snega pod težkimi čevlji in pa poluglasna molitev za dušo ranjcega.

Preprosto opravilo na pokopališču je bilo kmalu končano in že so začeli ljudje odhajati, ko se ustavi pred velikimi vrati lep voz, na katerem je sedel prijazen, a bogato oblečen gospod. Skočil je z voza in naglo stopil k pol zasuti jami. Ljudje so ga začudeno pogledovali, a on je tiho pokleknil

na nametano prst kraj groba, odkril se ter molil, dolgo molil. Ljudje so se že davno razšli, pogrebci so že zasuli jamo, a on je še vedno stal poleg groba, ter nemo, s sklenjenimi rokami zrl pred-se. Potem pa si je obrisal solzo iz očesa, ter počasi odšel s pokopališča. Bil je to Petračev brat Anton.

Ko je zvedel o bolezni Petrovi in nepričakovanem spreobrnjenju njegovem, je takoj sklenil obiskati ga in mu pomagati, kolikor bi se dalo. Ker pa ni mislil, da je bolezen nevarna, ni se takoj napotil, čakajoč lepše prilike. Ko se mu je ta ponudila, peljal se je po železnici do trga, tam pa je najel voz ter ob jednom vzel s seboj tudi trškega zdravnika, da bi bratu pomagal, ko bi bilo še mogoče. No, prišel je prepozno. Ko se je pripeljal v domačo vas, povedali so mu tam, da so ravnokar odnesli Petrača na pokopališče. Zdravnik je ostal v vasi, Anton pa je žalosten velel vozniku pognati proti podružnici, da bi nesrečnemu bratu skazal saj zadnje znamenje ljubezni.

Vrnivši se v vas je hotel Lužarjevim bogato poplačati trud, ki so ga imeli z bolnikom. A tega nikakor niso hoteli. Zato pa je s seboj v mesto vzel njihovega Jožka, dal ga v šolo ter ga z vsem potrebnim preskrboval samo zato, ker so tako usmiljeno stregli njegovemu bratu; tistemu bratu, ki mu je napravljajl toliko žalosti in sramote; tistemu bratu, ki mu je storjene dobrote tako grdo plačeval; res, tako blago se maščuje le — bratovska ljubezen!

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černej.)

17. Šala — pa hudobija.

Kateri otrok li ni šaljiv? Šaljivost in mladina, to se ne dá ločiti! In kdo bi neki zameril otroku zaradi šale, če je primerna, poštena? A to je ravno križ, da med primernostjo in neprimernostjo ni nikjer plota in da človek lahko zajde, da sam ne vé, kdaj in kako. Iz nameravane neumne šale pa tudi lahko postane nenameravana hudobija s slabimi posledicami — — —

Imeli smo pri hiši pestunjo. Deklica je bila stara kakih dvanajst ali trinajst let. Varovala je bratca in pazila na-me. To poslednje ni bilo lahko; kajti bil sem živ in nagajiv in prizadeval sem deklici mnogo skrbi in preglavice. Bila je torej vsa srečna, če me je mogla kakorkoli zamotiti, da so odbrenčale vsaj za nekoliko časa nemirne muhe iz moje debele glave. No, in motila se je pač tudi sama rada, saj je bila z menoj vred otrok, naj si polovico starejša.

Nekega dne, ko je bratec spal, me je vozila pestunja v vozičku po dvorišču. Pa ne smete si misliti takega spletenega vozička na prožnih peresih,

kakoršne imajo pri gospôdi za otroke. Tak bi me pač ne bil držal, pa tudi veselil ne. Moj voz je bil od lesa in dobro okovan. Zgoraj je imel leseno kripco.

Vozil sem se vedno rad, tako tudi ta dan. Ko pa mi je bilo vendar dovolj, sem se začel norčevati. Vstal sem in napravil, kakor da bi hotel pasti z voza. Varuhinja je prestrašena zakričala. To mi je ugajalo in še večkrat sem ponovil isto šalo. Kmalu pa sem se naveličal tudi tega. Šinilo mi je nekaj drugega v glavo. Skočil sem z voza in rekel pestunji, da naj sede nanj. Dolgo sem ji moral prigovarjati, predno me je ubogala. Tedaj pa sem jo peljal čez dvorišče proti isti strani, kjer je tekkel potok. Mislil sem jo postrašiti, da jo bom zavlekel v vodo, in potegnil sem voziček nekoliko hitreje proti potoku. Pestunja je zavpila strahu. To mi je bilo dosti in hotel sem ustaviti voz. Ker pa je bilo k potoku precej navzdol, mi to ni bilo več mogoče. Brnilo me je daleč v stran. V istem trenutku se je prekucnil voz v potok in se poveznil na pestunjo. Dasi ni bila voda globoka, je bila deklica vendar v nevarnosti. Joj, kako sem kričal na pomoč!

Prihiteli so domači in potegnili mokro dekle in voz na suho — — —

Kar je potem z menoj bilo, mi ni treba praviti. Zastonj sem zatrjeval starišem, da sem hotel pestunjo le za šalo zastrašiti, zastonj sem obljuboval, da ne bom nikdar več — — —

No, kazen sem prav udano prestal. Bolelo me je le to, da so me zvali — hudobneža. Ves dogodek se mi je vtisnil globoko v spomin. Ko bi postal še enkrat otrok, take šale pa bi res ne napravil nikdar več!

Majnikov opomin.

Oj, kak hitro nam minevaš
Ti prekrasni, ljubi maj;
Saj nikamor ne mudi se,
Malo še počakaj vsaj,

Da ogledamo krasoto,
Ki jo trosiš nam okrog;
Saj odevaš s svojim cvetjem
Vso naravo — hrib in log.

„Oj ne morem, oj ne morem,
Meni v večnost se mudi ...
Vse prekrasno, blagoglasno
Vam na svetu premini.

Tudi tebi se osuje
Rano cvetje, o mladost ...
Skrbi torej, resno misli
V mladih letih na starost!

Vendar jaz se k vam povrnem,
Dragi, drugo leto spet;
A ne vrne se, ko mine,
Majnik srečnih mladih let!“

L. Strninski.

Vnebohod našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Kaj so nam pripovedovali naš dedek?

(Spisal Zorán.)

5. Dobromil.

Zivela sta mati in sin, Dobromil, ki sta bila jako uboga. Nekega dne jima je pošel ves živež, in narezal je brezovega šibja, napravil metle in jih nesel na prodaj. V mestu je prodal vse metle in kupil je za skupljeni denar dva kolača kruha. Radosten se je napotil domov, ker vedel je, kako se bode veselila dobra mati, ko ji prinese kruha.

Prišedši do nekega travnika, je videl, da so pastirji nekaj ubijali. Pristopil je in videl, da kamenajo mladega psa. Uboga živalica se mu je tako usmiliła, da je prosil hudobne pastirje, naj pusté žival.

„Kaj?“ so zarežali nad njim, „ni vreden, da živi, ker je za nič, in jesti mu le moramo dajati.“

Prosil jih je, naj mu dajo psa, da jim ga ne bode treba rediti, a niso hoteli. Ker se mu je pa ubogi pes preveč smilil, ponudil jim je kolač kruha zanj in dali so mu ga. Vesel, da je rešil psa groznih muk in smrti, je šel naprej. — Doma se je mati jako začudila, ko je prinesel krvavega psička.

„Veste, mati, pastirji so ga hoteli ubiti, in ker ga niso hoteli drugače pustiti, sem jim dal kolač kruha zanj.“

„Oj, ti nespametni otrok“, ga je karala mati, „še sama nimava kaj jesti in sedaj naj še psa rediva!“

Dobromil pa je psu kri lepo umil in bil vesel, ko so se mu rane celile.

Za nekoliko dnij jim je zopet zmanjkalo kruha, in zopet je naredil brezovih metel in jih je nesel v mesto. Skupil je za nje toliko, da je kupil dva kolača kruha. Ko je prišel do pašnika, so pastirji baš nekaj ubijali. Pristopil je in videl mačko, ki so jo trpinčili.

„Kaj ste tako hudobni!“ je dejal, „pustite meni mačko, in ne ubijte je.“

Niso mu je hoteli kar tako dati, temveč moral jim je dati kolač kruha za njo.

Prišedši domov, bila je nad njim mati zelo huda, češ, zakaj zapravlja kruh za take ničvredne živali, a on je rekel: „Nič ne marajte, mati, Bog nas bode že vse preživil.“

Zopet jim je zmanjkalo živeža, in nesel je v mesto metle na prodaj. Kupil je dva kolača kruha. Tudi takrat so pastirji nekaj ubijali in so strašno kričali. Pristopil je in videl, da so metali kamenje na majhno kačo, ki se ni mogla nikamor skriti. Jako se mu je smilila uboga živalica.

„Bodite vendar usmiljeni“, je dejal, „saj vam ta drobna živalica ni storila ničesar hudega!“

„Kaj tebe briga, kar mi počnemo“, so mu odgovorili hudobni pastirji in metali kamenje ubogi kačici.

Ponudil jim je kolač kruha za njo, a niso hoteli.

„Oba nam daj, tedaj ti jo damo, drugače ne“, so rekli, in dal jim je oba kolača.

Kako se je mati prestrašila, ko ji je prinesel Dobromil namesto kruha — kačo!

„Še midva nimava kaj v usta dejati, in vedno vlačiš take živali k hramu. In sedaj — zapravil si ves kruh za to grdo kačo“, ga je karala mati.

„Ne bodite hudi, mati! Tako se mi je smilila! Bog vé, kaj mi še utegnejo te živali koristiti.“

„Da, ko te bode kača pičila, tedaj ti bode koristila“, je tarnala mati.

Dobromil je prav pridno delal brezove metle in jih prodajal, da je zaslужil kruha za mater, psa, mačko, kačico in zase. Za svojo „živad“ je lepo skrbel, in si je večkrat pritrgal celo svojim ustom, da je le nakrmil „živad“.

Psiček je vzrastel in je bil lep, močan pes. Svojemu dobrotniku je bil tako udan, da ga je vedno spremljal. Ko je Dobromil nekoč v gozdu rezal šibovje za metle, priplazil se je volk, in gotovo bi se ne bilo dobro godilo Dobromilu, da se ni pes zakadil v volka in ga pregnal. Tako je rešil pes življenje svojemu rešitelju.

Mačka je zvesto varovala dom mišij in podgan. Če sta si prej mati in Bogomil kaj shranila, so jima vse pojedle miši, ker jih je bilo vse polno. Pridna mačka pa je vse napodila in je tako jako koristila svojemu dobrotniku.

Kačica pa je lezla iz kota v kot, iz sobe v vežo in ven in zopet v sobo. Bila je krotka in nikomur ni storila nič žalega.

To je bilo veselo gledati, če se je Dobromil vsedel na vežni prag ali kam že, da bi si spočinil. Takoj mu je skočila mačka v naročje, pes se je muzal okoli njega in zvijal rep, in kačica mu je pa zlezla na noge. Mnogo veselja je imel s svojo „živadjo“. — Kar je imel te živali pri hramu, razlil je Bog vidno svoj blagoslov nad hišo in njene prebivalce. Za brezove metle je dobival toliko, da jim ni manjkalo nikoli ni kruha, ni drugega živeža.

Čez leto dnij je nakrat mati hudo zbolela in vsi so bili potrti. Tedaj je izpregovorila nekega dne kačica: „Dobromil, rešil si me iz rok hudobnih pastirjev in si me sedaj redil celo leto in varoval, torej te moram poplačati za tvoje usmiljenje. Jaz sem najmlajša hči kraljice kač, in vem, da moja mati in moje sestrice močno žalujejo za menoj, ker mislijo, da sem že mrtva. Prosim te tedaj, nesi me nazaj k moji materi.“

Dobromil je prijel kačo in jo je nesel k njeni materi. Pot mu je kazala kačica sama. Prišla sta do velike skale in kačica je zopet izpregovorila: „Moja mati te bodo vprašali, česa želiš za plačilo; a ti si izberi ono zlato jabelko, ki je na polici nad vrati. Vem, mati je ne bodo radi dali in ti bodo vse to ponujali, a ti ne vzami drugega kot isto zlato jabelko, ki je na polici nad vrati, ker ž njim lahko ozdraviš svojo bolno mater.“

Kačica je močno zažvižgala, in glej čudo — skala se je odprla. Bil je tako velik vhod, da je mogel iti Dobromil, čeravno sklonjen, po njem naprej.

Prišel je v veliko jamo, kjer je lahko po koncu stal. Bilo je tukaj vse polno kač, malih in velikih. Ko so zagledale kačico, ki jo je prinesel Dobromil, priklanjale so se vse do tal in naredile so prostor, da je lahko šel po jami naprej. Skozi majhen vhod je prišel v veliko jamo ali dvorano, kjer je bilo svetlo, kakor pri belem dnevu. Na krasnem prestolu je ležala

zvita velika kača, ki je bila kraljica vseh kač. Glavo je držala po koncu in na glavi je imela dijamantovo krono, ki se je svetila kot solnce in katera je razsvetljevala vso dvorano. Okoli trona so bile druge kače, velike in male, in vsaka je imela zlato krono na glavi. Te krone se sicer niso svetile, a vendar so bile lepe. V dvorani so še bile druge kače, ki pa niso imele nikakih kron.

Ko so zagledale kačico, ki jo je prinesel Dobromil, so se vse priklanjale, in kraljica je zlezla raz prestol. Dobromil je dejal kačico na tla, in kraljica jo je objela in se je veselja razjokala, ko je videla svojo ljubljeno hčerkico, zdravo in lepo rejeno, ko je mislila, da je že davno mrtva. Za kraljico so objele kačico vse ostale kače s kronami, namreč njene sestre.

Kačica je potem vse povedala, kako jo je rešil Dobromil hudobnih pastirjev in kako lepo je skrbel za njo.

„Oj, ti dobri deček“, je dejala kraljica, „kako ti naj poplačam, kar si storil dobrega moji hčerki? Glej, koliko lepih rečij je tukaj, izberi si, kar si hočeš.“

Ozrl se je Dobromil po dvorani in videl, da je bilo okoli in okoli po stenah vse polno polic, in na policah polno zlatih in drugih dragocenih rečij. Na polici nad vrati je zapazil zlato jabelko, ki je ležalo na jako lepi blazinici.

„To-le zlato jabolko bi rad“, je dejal.

„Ljubi deček“, je rekla kraljica, „vse drugo ti dam z veseljem, le tega jabelka ti ne morem dati.“

Ker ni hotel ničesar drugega, peljala ga je kraljica v drugo dvorano naprej. Tukaj so bile še lepše reči kot v prvi dvorani; a Dobromil ni hotel ničesar. Šla sta še v tretjo dvorano in tukaj so bili sami dragi kameni in dijamanti, a Dobromil zopet ni hotel vzeti ničesar. Odprla je kraljica lepo škatljo, vzela iz nje in mu ponudila krasen dijamant, ki se je lesketal kot kraljičina krona in ki je bil toliko vreden, da bi si bil lahko Dobromil kupil zanj devet belih gradov. Že je stegnil roko, da bi ga vzprejel, pa spomnil se je svoje bolne matere in kačinih besedij: „... ž njim — zlatim jabelkom — lahko ozdraviš bolno mater.“ Res je bil dijamant stokrat lepši in tisočkrat več vreden kot zlato jabelko, vendar je zmagala v njem ljubezen do matere, in ni hotel vzeti dijamanta.

„Ker torej res nočeš vzeti ničesar drugega“, je dejala kraljica, „naj bode, dam ti zlato jabelko s police nad vrati, a vedi, da se res težko ločim od njega. Ker imaš res dobro srce in nimaš zastoj lepega imena „Dobromil“, dam ti je. — To jabelko ima čudno moč. Kamor je bodeš dejal, tam bode vedno vsega v obilici; če je bodeš dejal v mošnjo, ti nikoli ne bode zmanjkalo denarjev; če je deneš v kašto, bode vedno polno žita; če je bodeš dejal v skrinjo, bode polna lepih oblek in tako naprej; če bi kdaj obolel, vzemi je v roko in ozdravel bodeš.“

Dala mu je zlato jabelko s police nad vrati, in on je je lepo zavil in shranil v žep. Potem so se mu še zahvalile kraljica, kačica in vse njene sestre, da se je usmilil kačice in da jo je redil. Obrnil se je in odšel. Vse kače so se mu klanjale in se postavile na vsako stran, da je lahko odšel sredi mej njimi.

Prišedši na svetlo, se je ozrl, a vhoda ni videl nikjer več; skala se je bila že zaprla. Potipal je v žep, ima li še zlato jabelko. Ko se je prepričal, da je še ima, je vesel hitel domov, ker vedel je, kako željno ga pričakuje bolna mati.

Dal je materi jabelko v roko, in takoj je ozdravela. Moral ji je vse natanko povedati, kar je doživel in videl pri kačah. Ker nista imela več denarjev kot nekoliko krajcarjev, dejal je zlato jabelko v mošnjo, in takoj je bila polna zlatov in srebrnikov. Živela sta srečna in zadovoljna; imela sta vsega obilo, in ni jima bilo več treba trpeti lakote kot nekdej. Dobromil je večkrat rekel: „Obilno so mi živali povrnille moje usmiljenje.“

Nasprotnika.

„Muren, muren, pridi ven,
Pusti domek svoj zgrajen;
Jedel bodeš kruh ovsen,
Če preveč ne bodeš len;“

Njivo morava orati,
Nanjo ajdo posejati.
Muren, muren, pridi ven,
Pusti domek svoj zgrajen!“

Tako je pel Tilnov Tomažek že gotovo delj, kot četrť ure. Sedel je na domačem vrtu, zrl nepremično pred-se v tla in vabil črnega murna iz skritega in varnega zavetja v zemlji. Kaj je hotel ž njim napraviti, tega najbrže niti sam ni znal; to je gotovo, da ni mislil iti ž njim njive orat, kot je pel, ker Tomažek ni bil priden deček, in kako naj bi bil tudi oral z murnom, s tako drobno živalico, pomislite no, prosim vas! Ker pa murna le ni bilo na izpregled, je postajal Tomažek vedno bolj srdit; z vedno večjo vnemo je kričal in razgrajal, da se je čulo po celi vasi. Na ovce pa, ki jih je pasel na vrtu, ni mnogo pazil; če so bile na domačem vrtu ali pa v sosedovi detelji, to mu je bilo vsejedno. Bodo vsaj prej site, in bom smel prej domov gnati, si je mislil, če jih je zagledal v detelji, in mirne vesti je ostal na svojem mestu.

„Ti jesihar ti, vekavi, kaj pa kričiš že tu celo večnost, da bi kmaľu oglušil od tvojega vpitja; na ovce pa ne paziš, vse so bile v naši detelji!“

Nenadoma kot tromba so mu zadonele te besede na uho, in dve nepoznani roki sta segli od zadaj po Tomaževih laseh, ki se še ozreti ni mogel, da bi videl svojega nepričakovanega napadalca, ker ga je oni držal trdno za lase in neusmiljeno stresal njegovo glavo sem in tje. A po glasu je izpoznal, da neljubi gost ni nihče drugi, kot sosedov France, ki je gotovo kakih pet let starejši od njega, in močan gotovo za dva Tomažka. A vkljub temu se druge dni Tomažek ne boji Franceta, to se pravi, tedaj se ga ne boji, če je daleč od njega, zakaj Tomažek zna hitro teči, France pa ne more, seveda ne, ker je malo šepav na levi nogi. O, tedaj je Tomažek srčen; če le kje zagleda svojega nasprotnika, takoj ga mora malo pooponašati, takoj pošeplje malo na levo stran, da ga oni vidi, in zviije telo. Danes pa je bil Tomažek v Francetovih rokah in zato prav ponižen.

„France, lepo te prosim, pusti me, oj pusti me!“ je kričal Tomažek, „saj bom pazil na ovce, in nagajal ti tudi ne bom več, še svoj nožiček ti dam, če me izpustiš!“

„Kaj boš ti dal, ti sraka nagajiva, le pokori se malo, na, da boš znal, kako je Absalon za lase visel na hrastu.“ In France je vnovič nategnil Tomažkove lase. „Na, in ušesa imaš tudi tako mrzla, gotovo te zebe vanje, čakaj, da ti jih malo ogrejem!“

Oj, kako bridko kesanje se je polastilo Tomažka, oj, kako da je bil vendar tako neumen, da ni nagnal ovce iz detelje; in vendar so mu doma oče vedno zabičevali: „Rajši drži ovce vedno za rep, kot bi jih pustil na tujo zemljo!“ A Tomažek ni slušal, o ne, Tomažek ni imel te navade, čemu? — Slednjič ga je France vendar izpustil, in se mu, odhajaje, še škodoželjno smejal, češ, sedaj si skusil jedenkrat mojo roko. — Da, po resnici povedano, Tomažek in France nista bila prav nič prijatelja, in to že celo leto ne, prav od lanske jeseni sta se že vedno bolj po strani gledala. Tomažek je šel namreč nekoč ravno iz šole; hodil je samo še popoldne, no, saj je bil pa tudi star že več kot deset let, — ko sreča ravno pri vaškem potoku Franceta.

„Alo, Tomažek, odkrij se!“ je zakričal France nad njim, „danes je cesarjev god, jutri bo pa mesarjev.“ Ker Tomažek tega seveda ni hotel storiti, mu je izbil oni klobuk raz glave, in ker sta stala baš na mostu, je odletel naravnost v potok. „Ha, ha“, se je smejal oni poredno, „sedaj pa vidiš, kako se neposlušnost kaznuje!“ Tomažek pa je bil silno jezen, kar skočil bi bil vanj in ga razgrizel, ali sedaj ni bilo časa, pa tudi srčnosti ne.

Hitro je skočil v potok in moker do nad kolen je srečno ulovil klobuk in ga rešil iz mrzle vode. Od tedaj je pa vedno oponašal in nagajal Francetu. Seveda mu je oni večkrat zapretil, da mu bo ob priliki navil uro; Tomažek pa tega ni hotel, da bi mu kdo uro navijal, zakaj dobro je vedel, da uro komu naviti, ni nič družega, kot ušesa nategniti, za lase prijeti ali pa še kaj hujšega. In zato se je vestno ogibal nasprotnika, to pa tem lažje, ker je bil hitrih nog, France pa ne. A danes mu je vendar-le prišel v roke: žalosten dokaz temu je bila boleča glava, razmršeni lasje in rdeča ušesa.

No, Tomažek je kmalu pozabil to nezgodo, skočil je pokoncu in zavrnil nagajive ovce, ki so se že zopet bližale sosedovi detelji. Nato se je pa spomnil, da je lačen. Sicer ni bilo ravno dolgo temu, odkar je pomedel lep kos kruha, ali saj veste, kako prijetno je jesti. Oziral se je okrog po domačem vrtu, če bi še kje visela kakšna hruška ali kakšno jabelko, toda zastonj, vse je bil že davno potrebil z drevja. Tedaj se je pa nečesar spomnil, in skoro se mu je čudno zdelo, da se ni bil že poprej. Pri sosedovih so imeli češplje, ki so bile zrele šele precej pozno v jeseni, in prav pred par dnevi je videl vse črno in modro po drevju — toliko jih je bilo. Bile so polne, da je vse viselo, in zreli plod, sladki plod se je zibal na vejah, in veje so silile k tlom; preveč so bile obložene. In Tomažek je bil lačen. Splazil se je do sosedovega vrta in poželjivo in tako hrepeneče je upiral lačne oči na češplje, in sline so se mu delale v ustih in skominjalo ga je. Ah, češpljice, tako sladke, tako zrele, tako lepe so ga vabile k sebi, mu kazale svoje sočno meso. Že je bil pri-

pravljen na skok črez plot, toda spomnil se je Franceta, potipal je ušesa, — še sedaj so bila gorka — in ni skočil črez plot. Sklenil pa je, trdno sklenil, da pojde v mraku, ko privesla mesec na nebo, in pade noč, gluha noč, ki ne sliši ničesar in ne bo mogla povedati nikomur, kaj je delal Tomažek, da je kradel češplje. Pst!

In ko se je zmračilo, in so zašumljala drevesa lahno in tiho večerno pesem, je Tomažek zgnal ovčice skupaj in zapodil v hlev. V zvoniku je zazvonilo „Marijo“, toda Tomažek ni utegnil moliti, ni utegnil misliti, kako milo vabijo zvonovi vse zemljane k molitvi po srečno prestanem dnevu; le odkril se je in oprezno stopal proti sosedovemu vrtu.

Kaj, ali v istini ni nikogar, ki bi posvaril Tomažka, da ne bi hodil tje, kamor ga vleče želodec? Tomažek ga ne čuti, ušesa niso več vroča, glava ne boli več, a notri v srcu mu nekdo veli: „Tomažek, ne hodi, ne hodi, ne hodi! Vidiš, koliko lučij ima Bog, po vsem nebu so razkropljene, tako svetle, tako lepe, in Bog te bo videl, in tvoj angelj varuh se bo jokal, ker ga bo sram, da ti kradeš, a tebe ni sram! Tomažek, ne hodi, ne hodi, ne hodi!“ A Tomažek ni slišal, temveč je šel.

Vse tiho naokrog. Že je pod češpljami, že trga sladko sadje, maš v usta in polni žepe. Dober tek, Tomažek! Vse žepe je imel že skoro polne, le v levi hlačni bi jih šlo še par, in klobuk je bil še tudi prazen. Tega je hotel tudi napolniti. Poželjivo se je stezal kvišku, trgal plod in vlekel veje k sebi. Kar stopi na nekaj trdega, ki se mu izproži pod nogo in ga z glasnim ropotom zgrabi za peto na čevlju. No, Tomažek, dober tek! Ah, kako se je prestrašil, mislil je, da je prišel sam peklenšček ponj in ga uklenil za nogo. Hotel je zbežati, toda ne more se premakniti z mesta. Prestrašen zakriči, pogleda, kaj ga vleče k tlom in vidi. Ah, tako! — France je bil nastavlil pod češpljo skobca, to je železno past, z močnimi ostrimi zobmi, v katero je po navadi lovil lisice; s tem je mislil postreči prijateljem domačih češpelj, ker je bil opazil, da veje vsak dan bolj vstajajo, in da postaja plod na njih vedno redkejši. Zato je postavil past pod češpljo, in jo vrhu tega še privezal z vrvico k drevesu. Strahom izpozna Tomažek, da se je vjel v past kot lisica, strahom spozna, da se mu bo sedaj težko rešiti, še težje morebiti kot lisici; ona bi v takem slučaju si odgriznila nogo, kaj pa naj stori Tomažek, svetujte, prijatelji mili, kako rešimo našega znanca! Tu je treba hitre pomoči, zakaj Tomažek vleče nogo, trudi se na vso moč, znoj mu stopa na čelo, kri se mu vznemirja, in srce, ah kako mu bije! Tomažek, zapni suknjo, da ti ne uide iz prsij! Toda zato ni časa: France se prikaže izmej drevja.

Tomažek, vleci, reši se, reši, če ne, dobiš rdeča ušesa! In Tomažek poskuša vnovič svojo srečo in skuša odtrgati past od čevlja, ki se je prav pri peti zadrila v usnje. — Resk —! peta se odtrga, past popusti, Tomažek je prost. — Ravno pred nosom jo je še odnesel Francetu, sicer brez pete na desnem čevlju, vendar zdravih udov. Lahko noč!

Telo je že še zdravo, a kaj pa duša?

Cvetko G.

Zvonček.

Ko je stvaril Bog cvetice,
Zvončku nežnemu je djal:
„Ti pa klical boš sestrice,
Vigred jim oznanjeval!“

Zvesto hoče spolnjevati,
Zvonček, kar je rekel Bog,
Več ne more mirno spati,
Dasi sneg še krije log.

Enkrat naglo se predrami,
Češ, zaspan je pravi čas,
Skoči kvišku v srajčki sami
In budeč povzdigne glas.

Teloh pa mu modro pravi:
„Dete nežno, ni še čas,
Sneg leži še po naravi,
Sape niso te za vas.“

Dé trobentica mu mala:
„Rogovilež siten si,
Tak prijetno sem sanjala,
Pojdi pa nazaj zasp!“

In vijolica pohlevna,
Ki še dosti spala ni,
Pravi: „Kaj čem cvetka revna,
Ko me glava še boli.“

Tak potočnica zajoka,
Ko zasliši sitni glas:
„Led naj zgine prej s potoka,
Zame ni še ugoden čas.“

In potonka vsa zaspana
Izgovarja se tako:
„Kadar mine zadnja slana,
Takrat vzdignem jaz glavo.“

Pravi roža krasotica:
„Meni se nič ne mudi,
Še ne kuka kukavica,
Slavček v gaju še molči.“

„Čakajte“, se limbar beli
Oglašuje tudi vmes,
„Jaz v krasoti vstanem celi,
Kadar bode blizo kres.“

Dolgo so besedovale
Druge cvetke še tako,
Dokler niso vse pospale
In sanjale spet sladko.

Zvonček zdaj v pomoč pokliče
Solnčne žarke neki dan,
In koj krije dole, griče
Prt cvetličji prekrasán.

— a.

LISTJE IN CVETJE.

Iz zaklada naših pregovorov.

5. Šiba poje novo mašo.

Kateri že znate vsaj po nekoliko razločevati takozvane pesniške ali govorniške podobe, kakor jih obširnejše razlaga „Vrtec“ iz leta 1897., ste se že gotovo prepričali, da velika množica pregovorov se izraža v takih podobah. Tako tudi pregovor: „Šiba poje novo mašo.“ Tukaj je povedan vzrok mesto posledic, oziroma: orodje mesto dela, ki se ž njim izvršuje (metonimija) in pomen je: Mladenič, katerega je strahovala šiba, postane duhovnik. Pa nikar ne mislite samo na to, da je bilo takega treba veliko tepsti in s pretepanjem priganjati k učenju; o ne, šiba ni samo dobro mazilo, marveč je tudi koristno strašilo — tam kje v kotu ali na polici ali pa za zarcalom na steni. Saj Miklavž prinese šibico tudi pridnim otrokom, ne zato, da bi bili tepeni, marveč zato, da bi imeli blago-dejen strah.

Pa v tem pregovoru ni samo jedna podoba. Šiba nam tudi (kot sinekdoha: del za celoto) lahko pomeni vsako drugo kazen ter strah pred sleherno kaznijo. Torej: „Šiba poje novo mašo“ pomeni: Kdor je bil ves čas strogo vzgojevan, je vrl mladenič in se popne slednjič do časti, da poje novo mašo.

Pa še nisem pri kraju. Omeniti vam moram še tretjo podobo v tem pregovoru (tudi: del za celoto). „Novo mašo peti“ nam pové častni nastop le jedne službe, jednega častitljivega stanu; a pregovor se sme tolmačiti še v širšem pomenu za vsako častno službo. Torej je pomen našega lepega pregovora ta-le: Kdor se je s pravo resnobo in oostrostjo vzgojeval ter pošteno in vzgledno preživel svoja mlada leta, dobi že brez skrbi svojo pošteno službo. Tisti, ki natančneje poznajo ljudi in svet, pravijo, da je še zmiraj več izvrstnih služb nego izvrstnih ljudij zanje.

Pripomnim le še to, da mi ta pregovor ne ugaja popolnoma: strah pred šibo — človeško ali božjo ni najboljši nagib našemu dejanju in se imenuje hlapčevski strah (timor servilis); plemenit mladenič se varuje hudega in se prizadeva za dobro iz višjih namenov, ima sinovski strah (timor filialis) ali sinovsko ljubezen do Boga in do njegovih namestnikov — svojih predstojnikov na zemlji!

Zastavica.

Dve črki — svarilo,
Tri črke — število,
Štiri — v hiši stoji,
Pet — k nebu kipi.

Fr. Zdravko.

Računska naloga.

(Priobčil A. Bidov.)

Kako se lahko iz števil: 1, 2, 3, 4, 5,
6, 7, 8, 9 napravi število 100?

Demant.

(Priobčil Fr. Zdravko.)

			a					
			a	a	a			
			a	a	a	a	a	
		a	a	a	č	e	e	e
i	i	i	j	j	k	l	l	m
	m	n	o	p	r	r	r	r
		r	s	s	s	t		
			t	v	v			
				v				

Te črke je tako razvrstiti, da se bode po vrsti bralo: 1. samoglasnik, 2. žensko ime, 3. zelo zaželeno reč, 4. pokrivalo, 5. kar naj se ugame, 6. slaba lastnost, 7. sad, 8. škoduje železu, 9. samoglasnik — po sredi navzdol in počez pa besedi temu mesecu primerni.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Nove knjige in listi.

1. *Marijina otroka*. Povest iz kavkaških gor. V nemškem spisal Josip Spillmann S. J. S štirimi podobami. Cena mehko vez. 40 v., kart. 60 v. — Ta jako mikavna povest nas še tembolj veseli, ker imamo Slovenci, sicer goreči častilci Matere božje, sploh še premalo takih povestij, v katerih se pripoveduje o Marijini slavi, o njeni dobrotljivosti, mogočni priprošnji itd. Seveda je popolnoma razumna nekoliko bolj odrasli mladini. Jezik je gladek in lahkorazumen; le nekatere reči bi imeli radi drugače, n. pr.: vsaj stoji vedno mesto saj; za more mesto: more.

2. *Pisanice*. Pesmi za mladino. Zložil Anton Zupančič. Ljubljana 1900. Lavoslav Schwentner. Cena: kart. 80 v., po pošti 85 v. — Krasen šopek je tu povil naši mladini: darjeni pesnik iz cvetic, katere so pridnim čitateljem našega lista že večinoma vse znane in gotovo tudi priljubljene. Nekatere izmed njih so res pravi biseri v mladinskem slovstvu, nekaj pa jih je po vsebini nejasnih in težko razumljivih. Pristaviti pa mora uredništvo, da mu iz lahko umevnega uzroka ni kaj ljubo, ako se iz njegovih listov preveč ponatiskuje.

3. *Šmarnice*. Mariji, majnika Kraljici, v venec splel Martin Jurkovič, kn. škof. duh. svetnik in župnik pri Sv. Petru poleg Maribora. Maribor 1900. Založil pisatelj. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena: mehko vez. 80 v., trdo 1 K 30 v., v usnji 1 K 60 v., po pošti 10 v. več. — Knjigo dela posebno mikavno to, da se tvarina razvija s primerjanjem z navadnimi cveticami.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripraviški dom“. — Urejuje Ant. Kržiš. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.